

ePOOKI

OULUN AMMATTIKORKEAKOULUN TUTKIMUS- JA KEHITYSTYÖN JULKAISUT ISSN 1798-2022

ePooki 67/2019

Vauhtia kansainväliseen hanketoimintaan

Nortunen Terhi, Jurvakainen Anne, Luonuansuu Saija

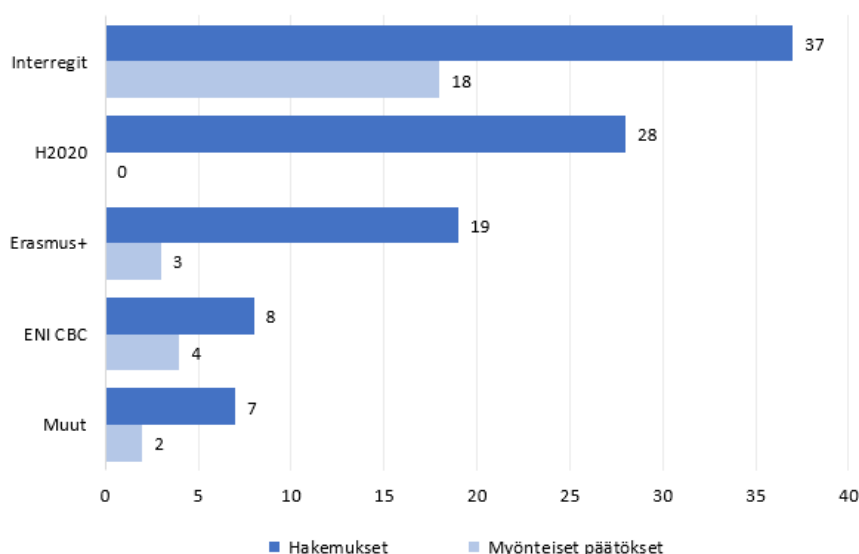
30.10.2019 ::

Kansainvälisen hanketoiminnan lisääminen on Oulun ammattikorkeakoulun yksi tulevaisuuden tavoitteista ja tulevan strategian painopisteistä. Tähän pyritään, jotta tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoiminnan rahoituspohjaa saadaan laajennettua. Tavoitteena on myös kansainvälisen hanketoiminnan kautta kehittää laadukasta opetusta ja tätä kautta tarjota opiskelijoille parempaa opetusta.

Kansainvälisen hanketoiminnan iso kuva

Alueellisesti rahoitetun hanketoiminnan lisäksi Oulun ammattikorkeakoulussa (Oamk) tavoitellaan kansainvälistä hanketoimintaa. Kansainväliseksi (kv) hankkeeksi tässä artikkelissa luetaan ne hankkeet, joissa on kansainvälinen partneri. Pelkkä ulkomaan matka hankkeen aikana ei riitä kv-määritelmää täyttämään.

Oamkilla on kokemusta eri Interreg-rahoitteisista ja Euroopan naapuruusvälineen hankkeista jo usean vuoden ajalta. Myös Erasmus+ hankerahoitusta on saatu muutamiaan hankkeeseen ja suoraa komission rahoitusta Creative Europe ohjelmasta [smARTplaces-hankkeelle](#). Tuoreimpana kv-rahoituksena on alkanut Luonnonvara-alan osastolla partneritoteutus LIFE+ hankkeessa. Rahoitusmuoto, jossa Oamk ei vielä ole onnistunut, on Horisontti 2020 -rahoitus. Yrityksiä on toki ollut, yhteensä 28 kappaletta, mutta ei vielä läpimurtoa (kuvio 1).

KUVIO 1. Oamkin kv-hankehakemukset (kpl) vuosina 2015–2019 ja myönteiset päätökset samalla aikajaksolla (tilanne 2.7.2019) ¹¹

Parhaiten Oamk on onnistunut Interreg-hankkeissa, joissa läpimeno on ollut lähes 50 % (kuvio 1). Euromääräisesti mitattuna kv-hankkeiden arvo on vuosina 2015–20 vaihdellut 250 000 eurosta 1,5 miljoonaan euroon (tilanne 2.7.2019). ^[1]

Yleisestikin Horisontti-rahoituksissa läpimeno prosentit ovat olleet alhaiset ja kokonaisuutena ammattikorkeakoulujen onnistuminen on ollut vaatimatonta. Rahoituksen saaminen vaatii ammattimaista ja pitkäjänteistä työtä. Hakemuksen valmisteluun kuuluu useimmiten kuukausia ja onnistuminen edellyttää vahvaa toimijakonsortiota. Työohjelman sisältöön pitää perehtyä hyvin ja vastata juuri sen asettamiin tavoitteisiin. Horisonttirahoista Suomen korkeakouluille on kuluvan ohjelmakauden aikana saatu yli 370 miljoonaa euroa. Summalla on käynnistynyt yli 600 hanketta, joissa yhteistyömaita on ollut 90 ^[2].

Menestyneimpiä korkeakouluja Suomessa ovat Helsingin yliopisto, Aalto korkeakoulusäätiö ja Tampereen korkeakoulusäätiö. Oulun yliopisto sijoittuu vertailuissa neljänneksi. Ammattikorkeakouluista kolmen kärjessä ovat Laurea, Turun ammattikorkeakoulu ja Poliisiammattikorkeakoulu. Alueemme Centria-ammattikorkeakoulu on neljännellä sijalla. Yhteensä 12 ammattikorkeakoulua on saanut rahoitusta suoraan komissiolta ^[2]. Tähän joukkoon myös Oamk tähtää.

Ammattikorkeakoulujen EU-rahoituksen määrä on vain 1 % Suomelle kohdentuneesta rahoituksesta ^[3]. Hakemusten pitää olla erittäin korkeatasoisia ja laajoja. Horisontti-rahoituksilla ratkaistaan Euroopan tason haasteita ja tulosten pitää olla laajalle sovellettavia. Hankkeiden vaikutukset tulee levittää myös Oulun ja Pohjois-Pohjanmaan ulkopuolelle. Ammattikorkeakoulujen vahvuus perustuu muun muassa pk-yritysyhteistyöhön.

Panostukset yhteistyöverkostoihin näkyvät tki-tuloksissa

Kansainvälisissä hankkeissa menestyminen vaatii sekä taitoja luoda ja ylläpitää yhteistyöverkostoja. Lähdetäänkö hankkeisiin, kun pyydetään vai ollaanko aktiivisia ja luodaan kumppanuuksia ja verkostoja omista lähtökohdista tunnettujen partnereiden kanssa? Ensiarvoisen tärkeää on tunnistaa organisaation omat vahvuudet ja viestiä niistä muille. Kansainvälisissä hankkeissa ja verkostoissa haetaan nimenomaan sitä osaamista ja asiantuntijuutta, jota ei itsellä ole. Jokaisen pitää pohtia, mikä on se erityisosaaminen, jolla kansainvälisessä kehittämisessä erotutaan.

Oamk kävi kesän 2019 aikana vertaisarviointikäynneillä kolmessa ammattikorkeakoulussa: Turun, Lapin ja Centria-ammattikorkeakoulussa. Kaikkien kolmen toimijan menestyksen taustalla oli pitkäjänteinen verkostotyöskentely sekä selkeä päämäärä kv-toiminnan vahvistamiseen. Verkostoja on syntynyt hankkeiden kautta, organisaatioiden sopimuksilla tai henkilökohtaisten vierailujen ja tapahtumaosallistumisten kautta. Tärkeänä pidetään mukana oloa verkostoissa, jotka ovat hyödyllisiä kansainvälisessä hankevalmistelussa ja jotka tukevat ammattikorkeakoulun strategiaa.

Panostus kansainväliseen tki-toimintaan pitkäjänteisesti ja oman strategian huomioiminen on tuonut tuloksia näissä ammattikorkeakouluissa. Oma asiantuntijuus on huolellisesti tehdyn taustatyön ansiosta selkiytynyt ja sen pohjalta on luotu hyvät ja monipuoliset verkostot, joille voidaan tarjota erityisosaamista. Kokemuksen myötä ollaan varauksellisia lähtemään mukaan niin sanottuihin kylmiin konsortioihin eli sellaisiin, joista ei tunneta ketään. Ratkaisu voi olla myös se, että jättäytyään pois konsortioista, joka ei vaikuta toimivalta.

Verkoston näkyväksi tekeminen on myös tärkeää. Tietoa verkostojen toiminannasta voi jakaa organisaatioiden intran kautta. Näin on toimittu Turussa ja malli on koettu hyväksi. Verkostojen jäsenyyksiä voi kuvata myös julkisilla nettisivuille, kuten esimerkiksi Metropolia ^[4] tekee. Tällaiset menettelyt ovat erittäin hyviä silloin, kun organisaatiolla ei ole asiakasjärjestelmää tiedon hankkimiseen ja jakamiseen.

Myös kansallisten hankkeiden myötä syntyneitä luottamuksellisia, kestäviä suhteita ja verkostoja voi laajentaa kansainvälisiin verkostoihin, kun tietoa jaetaan avoimesti. Luottamuksen ja asiantuntijuuden sekä maineen kasvaessa, pyyntöjä tulee lisää.

Millaisia polkuja Oamk voisi valita saadakseen kansainvälisiä hankkeita?

Konsortion rakentaminen on oleellinen vaihe kansainvälisen hankkeen valmistelussa, sillä sen korkea laatu ja osuvuus hankkeen tehtävien toteuttamisessa on ehdoton lähtökohhta rahoituksen saamiselle. Konsortio voidaan rakentaa monella tavalla, mutta organisaatiolle on eduksi pohtia oman strategiansa ja toimintansa kautta itselleen parasta polkua.

Kumppanikorkeakoulut voivat toimia hyvänä verkoston alkuna. Oamkissa vuoden 2019 kansainvälisen opettaja- ja henkilöstövaihtoviikon aikana työstettiin kumppanikorkeakoulujen rehtoreiden neuvottelussa yhteisiä

hankevalmistelun aihioita, joita lähdetään viemään määrätietoisesti eteenpäin. Näistä temaattisista aihioista voidaan rakentaa tiettyyn Horisontti-ohjelman hakuun konsortio ja hakemus, jota täydennetään kumppaneiden omista kontakteista. Tällöin säilyy luottamus siihen, että konsortioon kutsuttavien kumppaneiden osaaminen on korkeatasoista ja täydentää oikealla tavalla muiden konsortion jäsenten osaamisprofiilia ajatellen hankkeen tehtäviä.

Konsortion pohjana voi toimia mikä tahansa olemassa oleva verkosto, kuten Turun ammattikorkeakoulun hyödyntämä CARPE (Consortium on Applied Research and Professional Education) ^[6]. Verkoston voi myös rakentaa esimerkiksi jonkin temaattisen verkoston pohjalta. Näin voisi toimia esimerkiksi S3 älykkään erikoistumisen alusta Agri-Food-verkostossa ^[6], johon Oamk on liittynyt Pohjois-Pohjanmaan edustajana. S3-alustoissa jäsenyyden saa aina alue ja toimijat valikoidaan huolellisesti temaattisen osaamisprofiilin perusteella.

Konsortion voi rakentaa myös hankkeen tehtävistä käsin. Tällöin hankeidea kirjoitetaan auki työpaketeiksi ja haetaan näihin työpaketteihin parhaat osaajat, joko omista verkostoista tai hyödynnetään kumppaneiden tuttavuuksia. Tässä mallissa saadaan mahdollisesti paras täsmävyys osaamisen ja tehtävän kesken, mutta voidaan hävitä luotettavuudessa, mikäli valitaan aiemmin tuntemattomia kumppaneita.

Kaikissa vaihtoehdoissa koordinaattorin rooli on keskeinen. Valmistelun edetessä koordinaattorin tehtävä voi päätyä jollekin muulle kuin alkuperäiselle hankeidean omistajalle. Oamkin ensisijainen tavoite on aluksi tutustua puiteohjelmahanketyöhön partnerin roolissa.

Verkostotyö on pitkäjänteistä ja luottamuksellisen pohjan rakentamiseksi tarvitaan fyysisiä tapaamisia. Uuden verkoston hankevalmistelun tueksi voi suositella säännöllisiä tapaamisia esimerkiksi vuoden tai kahden vuoden välein ja lisäksi tiivistä yhteydenpitoa muilla keinoin. Johdon sitoumus kaikkiin sovittuihin verkostoihin ja konsortioihin on avain menestykseen, minkä lisäksi valmistelussa kannattaa olla mukana käytännön tki-työn asiantuntijat jokaisessa organisaatiossa niin sisällön kuin hankehallinnoinninkin näkökulmasta. Oamkissa rahoitusten asiantuntijoina hankevalmistelua tukevat tki-palveluiden hankeasiantuntijat ja sisällön osalta hankevalmistelua ja -toimintaa vievät eteenpäin yhdentoista osaston opettajat ja tutkijat.

Hakemusvalmistelussa kannattaa hyödyntää myös käytössä olevia tietokantoja ja selvittää niiden kautta kumppaneiden onnistumiset. Hyödyllisiä linkkejä pohjatyölle ovat esimerkiksi:

- [Vinnova](#)
- [Horizon dashboard](#)
- [Business Finlandin koosteet](#)

EU-osaamisen nosto antaa valmiuksia ja välineitä kansainvälisten hankkeiden valmisteluun

Kansainvälisen hanketoiminnan kehittämisen tärkeänä välineenä käynnistettiin keväällä 2019 [EU-osaamisen nosto -hanke](#). EAKR-osarahoitetussa yhteishankkeessa Oamk kehittää kansainvälistä rahoitusosaamistaan yhteistyössä alueen muiden korkeakoulujen ja Oulun kaupungin kanssa. Käytännön työkaluina hanke tarjoaa Oamkin asiantuntijoille esimerkiksi työpajoja suorien EU-rahoitusten hakemusvalmisteluun ja hallinointiin liittyen. Alueellisen hankevalmistelun tueksi rakennetaan kattava asiantuntijaverkosto ja tuotetaan alueen innovaatioekosysteemin ja osaamisen kansainvälisissä verkostoissa esittelemiseen tarkoitettu sähköinen innovaatioalusta. Toiminnan tavoitteena on lisätä EU-rahoituksen asiantuntijuutta ja nostaa esille sitä osaamista, jota voidaan tarjota kansainvälisiin konsortioihin.

Oamkin kansainvälisiin [käynnissä oleviin](#) ja [päättäneisiin](#) hankkeisiin pääsee tutustumaan hankeportfoliossa.

Lähteet

1. [^] [ab](#)Oulun ammattikorkeakoulu. 2019. Reportronic-hankehallintajärjestelmä. Hakupäivä 2.7.2019. Sisäinen lähde.
2. [^] [ab](#)h2020viz.vinnova.se. 2019. Signed projects, eCORDA H2020 database. Hakupäivä 6.9.2019. <https://h2020viz.vinnova.se/#/>
3. [^] [Business Finland](#). 2019. Yhteenveto Suomen osallistumisesta Horisontti 2020 -ohjelmaan. Tiedot pohjautuvat Euroopan komission 13.03.2019 päivättyyn hanketietokantaan. Hakupäivä 18.9.2019. <https://www.businessfinland.fi/globalassets/finnish-customers/horizon-2020...>

4. [^Metropolia-ammattikorkeakoulu](https://www.metropolia.fi/tietoa-metropoliasta/kansainvalisyys/verkostot/). 2019. Metropolian jäsenyydet kansainvälisissä verkostoissa. Hakupäivä 18.9.2019.
5. [^CARPE](https://husite.nl/carpenetwork/), the Consortium on Applied Research and Professional Education. 2013. Hakupäivä 18.9.2019.
6. [^European Commission](https://s3platform.jrc.ec.europa.eu/agri-food). 2019. Smart Specialisation Platform. Thematic Platforms. Agrifood. Hakupäivä 18.9.2019.

Metatiedot

Nimeke: Vauhtia kansainväliseen hanketoimintaan

Tekijä: Nortunen Terhi; Jurvakainen Anne; Luonuansuu Saija

Aihe, asiasanat: ammattikorkeakoulut, kansainvälisyys, projektit, rahoitus, tutkimus- ja kehittämistoiminta

Tiivistelmä: Kansainvälisen hanketoiminnan lisääminen on Oulun ammattikorkeakoulun (Oamk) yksi tulevaisuuden tavoitteista ja myös tulevan strategian painopisteistä. Tähän pyritään, jotta tutkimus-, kehitys- ja innovaatio toiminnan rahoitus pohjaa saadaan laajennettua. Tavoitteena on myös kansainvälisen hanketoiminnan avulla kehittää laadukasta opetusta ja tarjota opiskelijoille parempaa opetusta.

Oamk on onnistunut kansainvälisissä Interreg- ja Erasmus-hankeissa. EU-tason Horisonttihauissa ei toistaiseksi ole onnistuttu. Horisonttirahoitusta ovat saaneet korkeakoulut, joissa on tehty pitkäjänteistä työtä konsortioiden rakentamiseen ja työohjelmiin tutustumiseen.

Tässä artikkelissa pohditaan horisonttirahoituksen haussa tarvittavien yhteistyöverkostojen merkitystä, minkä vertaisarviointimatkat suomalaisiin ammattikorkeakouluihin vahvistivat. Lisäksi käsitellään konsortion rakentamisen näkökulmia ja käytännön tukitarpeita.

Oamk panostaa kansainvälisen hankevalmistelun ja rahoitusosaamisen kehittämiseen. Yhteistyössä alueen muiden korkeakoulujen ja Oulun kaupungin kanssa lisätään kansainvälistä asiantuntijoiden osaamista EAKR-osarahoitteisessa EU-osaamisen nosto -hankkeessa (2019-2021).

Julkaisija: Oulun ammattikorkeakoulu, Oamk

Aikamääre: Julkaistu 2019-10-30

Pysyvä osoite: <http://urn.fi/urn:nbn:fi-fe2019101132426>

Kieli: suomi

Suhde: <http://urn.fi/URN:ISSN:1798-2022>, ePooki - Oulun ammattikorkeakoulun tutkimus- ja kehitystyön julkaisut

Oikeudet: CC BY-NC-ND 4.0

Näin viittaat tähän julkaisuun

Nortunen, T., Jurvakainen, A. & Luonuansuu, S. 2019. Vauhtia kansainväliseen hanketoimintaan. ePooki. Oulun ammattikorkeakoulun tutkimus- ja kehitystyön julkaisut 67. Hakupäivä xx.xx.xxxx. <http://urn.fi/urn:nbn:fi-fe2019101132426>.